

zabavené výňatky skutkovou podstatu přečinu, vyplývá z toho, co bylo uvedeno.

Čís. 2348.

K skutkové podstatě zločinu podle §u 153 tr. zák. stačí jakýkoliv úmysl, směřující ku porušení tělesné nedotknutelnosti (dolus indirectus), najmě úmysl s někým zle nakládati.

I polití vodou lze podřaditi pod pojem zlého nakládání ve smyslu §u 496 tr. zák. (urážky skutkem podle §u 312 tr. zák.), po případě pod pojem vydávání ve veřejný posměch podle §u 491 tr. zák.

(Rozh. ze dne 19. dubna 1926, Zm II 33/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného a státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 14. prosince 1925, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle §u 431 tr. zák., pokud se týče nebyl uznán vinným zločinem podle §u 153 tr. zák., stížnosti veřejného obžalobce jen potud, pokud se rozsudek vztahuje k útoku na Anežku M-ovou, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek první stolice shledává ve skutku obžalovaného, který stihá obžaloba jako zločin částečně dokonáného, částečně nedokonáného těžkého poškození na těle podle §u 153 tr. zák., toliko přestupek §u 431 tr. zák., řídě se právním názorem, že onen zločin předpokládá zlý úmysl, v projednávaném případě neprokázaný, způsobiti osobě, proti níž jednání pachatelovo směřuje, poranění na těle. Právem napadá zmateční stížnost veřejného obžalobce, uplatňujíc důvod zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř., tento názor jako mylný. Kdežto v případech §u 152 tr. zák. jest důvodem zločinnosti skutku vážnost následků jím na těle nebo v mysli jiné osoby způsobených, jest jím v případech §u 153 tr. zák. zvláštní poměr pachatele k poraněnému nebo zvláštní (veřejný) úkol, který osoba, na niž pachatel útočí, v době útoku plní, nebo který byl příčinou útoku pachatelova. Jinak se obě skutkové podstaty shodují. Není právního důvodu a zákon neposkytuje ni nejmenší opory pro názor, že jest pojem »úmyslnosti« §u 153 tr. zák. vymeziti jinak, obzvláště úžeji než jak jest vymezen zlý úmysl v §u 152 tr. zák. Proto stačí i pro obor §u 153 tr. zák. jakýkoliv (jiný než k usmrcení směřující) úmysl nepřátelský. Takovým úmyslem jest — jak plyne z dějin vzniku §§u 140, 143, 152, 157 tr. zák. (srv. rozh. bývalého nejvyššího soudu víd. čís. 4335 úř. sb.) — jakýkoliv úmysl, směřující ku porušení tělesné nedotknutelnosti, tudíž i úmysl, s někým zle nakládati, nebo-li úmysl působiti na tělo jiné osoby takovým způsobem, že se jím vyvolává v této osobě pocit nevolnosti, třeba v krátké době pomíjející, jako přechodná bolest,

ošklivost a pod. Pocit takového rázu nastává politím vodou netoliko je-li vřelá (horká), nýbrž i je-li více méně znečištěna jinými látkami, ba může též nastati, byla-li voda čistá a studená. Proto dlužno i polévání někooho vodou podřaditi pod pojem zlého nakládání po rozumu Šu 496 tr. zák. (urážky skutkem podle Šu 312 tr. zák.), třebaže může (jak budiž vzhledem na vývody obžalovaného podotčeno) po případě spadati pod přísnější zákaz vydávání ve veřejný posměch, bylo-li předsevzato u vědomí, že se tím zlehčuje vážnost dotčené osoby v očích veřejnosti. Skutek napadným rozsudkem zjištěný, totiž, že obžalovaný vychrstl na své rodiče vřelé pomyje, naplňuje tudíž povšechný pojem zlého nakládání. Závěr, že obžalovaný zlé nakládání s rodiči zamýšlel a proto jednal proti rodičům v úmyslu nepřátelském, není (jak vývody obžalovaného mylně předpokládají) vyloučen rozsudečným zjištěním, že obžalovaný — nepopáliv se, když vzal hrnec s pomyjemi do ruky — vlastně nevěděl, co v hrnci jest, přesněji, že nevěděl, že obsah hrnce jest vřelý. Tento povšechný zlý úmysl, k němuž poukazuje předchozí hádka s rodiči, byl by vyloučen toliko zjištěním, že si obžalovaný následkem zlosti a rozčilení hádkou vyvolaných neuvědomil, že vychrstnutím obsahu hrnce způsobí rodičům nevolnost rázu shora při vymezení pojmu zlého nakládání naznačeného. Avšak o tomto vědomí a jím napovězeném úmyslu obžalovaného, s rodiči zle nakládati, rozsudek prvé stolice neuvažuje, řídě se názorem, že skutková podstata zločinu Šu 153 tr. zák. není po stránce subejktivní naplněna, jelikož není zjištěn přímý úmysl obžalovaného, způsobiti rodičům poranění na těle. Podřadil-li nalézací soud v důsledku tohoto názoru, který se, jak dovozeno, přiči správnému výkladu zákona, skutek výhradně pod ustanovení Šu 431 tr. zák., uvažoval o něm s hlediska zákona, který se po případě, totiž jednal-li obžalovaný s nepřímým zlým úmyslem podle druhé věty Šu 1 tr. zák. neboli v jiném úmyslu nepřátelském, s rodiči zle nakládati, ke skutku nevztahuje, takže jest rozsudek zmatečným podle čís. 10 Šu 281 tr. ř. Arciž jest tímto zmatkem rozsudek stížen jen, pokud se vztahuje k jednáni obžalovaného proti jeho matce Anežce M-é, jež utrpěla vychrstnutými na ni pomyjemi popáleniny, tedy poranění na těle, Pokud se však rozsudek vztahuje k útoku na otce obžalovaného, není vylíčeným zmatkem nikterak dotčen. Neboť otec neutrpěl žádného poranění na těle; přímý úmysl obžalovaného, jej poraniti (poškoditi na těle) jest formálně bezvadným, stížností nenapadeným a pro zrušovací soud závazným výrokem nalézacího soudu popřen a skutky předsevzaté v nepřímém zlém úmyslu nelze ani s hlediska pokusu podle Šu 8 tr. zák. podřaditi pod onen trestní zákon, který by se k nim vztahoval, kdyby byl dotýčný trestný výsledek skutečně nastal.

Přes to nemůže rozsudek obstáti ani v této části. Neboť vývody stížností obžalovaného, že rozsudek shledává neopatrnost obžalovaného nikoliv v tom, že vychrstl horkou vodu, nýbrž v tom, že vychrstl pomyje a v těch že bývají tvrdé předměty, poukazují právem, uplatňující důvod zmatečnosti čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., k námitce, že se nalézací soud řídil nesprávným názorem ohledně předvídání nebezpečí. Rozhodovací důvody prvé stolice zjišťují, že Anežka M-á utrpěla popá-

leniny, a předpokládají zřejmě, že by byl popáleniny utrpěl i Jan M-ý, kdyby tomu nebyl bránil kabát, který měl na sobě. Škodlivým a nebezpečným bylo tedy jednání obžalovaného výhradně pro vřelost, vysokou teplotu tekutiny jím na rodiče vychrstnuté. Avšak z této známky jednání neodvozují rozhodovací důvody nedbalost obžalovaného. Naopak předpokládají patrně, že si obžalovaný nebyl vědom této nebezpečné a škodlivé složky svého jednání a opomíjejí, ač i o tom bylo se vysloviti s hlediska pojmu nedbalosti nepovědomé, úvahy o tom, zda obžalovaný při náležité pozornosti mohl poznati, že obsah hrnce jest vřelý. Závěr, že obžalovaný mohl ze svého jednání předvídati nebezpečí pro své rodiče, odvozují rozhodovací důvody výhradně z poukazu na množství obsahu hrnce a jeho jakosti, poněvadž prý pomyje mohou obsahovati tvrdé předměty. Než množství a jakost tekutiny nebyly příčinou škody skutečně nastavší a rozsudek neobsahuje zmínky o tom, že byly pramenem nebezpečí, ba nevyslovuje se ani o tom, o jaké množství šlo a zda se v domácnosti obžalovaného házejí do pomyjí také předměty, jejichž nárazem na tělo lidské mohou nastati poškození na těle. Netřeba zdůrazniti, že obžalovaný nikterak nemohl předvídati možnost popálenin z množství a z promíšenosti tekutiny tvrdými předměty. Odvodiv závěr o nedbalosti obžalovaného výhradně z jiných než z oněch složek závadného jednání, které podle rozsudečných zjištění byly, po případě mohly býti příčinou škody na těle jedné osoby nastavší a škody jiné osobě hrozivší, a nezjistiv, že ony složky, jejichž nebezpečnost mohl si obžalovaný při náležité pozornosti podle rozsudečného předpokladu uvědomiti, mohly způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí rázu v §u 335 (431) tr. zák. naznačeného, použil nalézací soud zákona nesprávně, pokud označuje jako pramen poznání nebezpečné povahy jednání (opomenutí) přirozené, pro každého lehce poznatelné následky takového jednání, a, jelikož uvažuje o nedbalosti obžalovaného jen s tohoto hlediska, jest opodstatněn důvod zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. Pro ony zmatky §u 281 čís. 9 písm. a), 10 tr. ř. bylo, aniž třeba zabývat se ostatními vývody stížnosti obžalovaného, které neprovádějí zmatek čís. 9 písm. a) po zákonu, rozsudek zrušiti a vrátiti věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí, jelikož nejsou (jak z hořejších vývodů plyne) ve zrušeném rozsudku a jeho důvodech zjištěny všechny skutečnosti, které při správném použití zákona měly by tvořiti podklad nálezu.

Čís. 2349.

Nepřímý úmysl stačí k skutkové podstatě dokonaného, nikoliv však též nedokonaného zločinu podle §u 153 tr. zák.

Soukromou osobou ustanovený přísežný polní hlídač nepožívá ochrany §u 153 tr. zák.; jest však osobou vrchnostenskou ve smyslu §u 68 tr. zák.

(Rozh. ze dne 20. dubna 1926, Zm II 562/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského jakožto